

SYTUACJA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

2020

Wstęp	4
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej.....	5
2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS	6
3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce	9
4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim	9
5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim.....	11
6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	13
7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	14
8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych.....	16
9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki.....	18
Podsumowanie	20

Wstęp

Osoby bezrobotne do 30 roku życia w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mają status osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z grupy tej wyodrębnione są dodatkowo licznie reprezentowane w statystykach z bezrobocia rejestrowanego osoby bezrobotne do 25 roku życia. Trudna sytuacja osób młodych przed wejściem czy funkcjonowaniem na rynku pracy wymaga zastosowania dodatkowych instrumentów wspierających ich rozwój i aktywizację zawodową. Wraz z ostatnią nowelizacją ustawy poszerzono wachlarz instrumentów skierowanych do osób młodych. Obok popularnych form jakimi niezmiennie są szkolenia i staże, osoby do 30 roku życia od 2014 roku mają możliwość skorzystania z nowych instrumentów rynku pracy tj. bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie. Od 1 stycznia 2016 roku pracodawcy chcący zatrudnić osoby młode podejmujące pierwszą pracę mogą otrzymać refundację kosztów składek na ubezpieczenie społeczne.

Opracowanie otwiera informacja dotycząca bezrobocia osób młodych do 25 roku życia w krajach członkowskich Unii Europejskiej i nie tylko na podstawie danych Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat. Dla zobrazowania sytuacji osób młodych zaprezentowano ponadto wskaźniki z wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Dalszą część opracowania poświęcono analizie bezrobocia rejestrowanego wśród młodych bezrobotnych na obszarze Pomorza Zachodniego i na poziomie województw. Oprócz podstawowych informacji dotyczących stanu i bilansu, zaprezentowano strukturę młodych bezrobotnych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i kwalifikacji zawodowych. Uzupełnienie analizy stanowią rozdziały poświęcone grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci).

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

Dane Europejskiego Urzędu Statystycznego (Eurostat) pokazują, że bezrobocie osób młodych jest w dużym stopniu zróżnicowane terytorialnie. W grudniu 2020 roku stopa bezrobocia w grupie poniżej 25 roku życia wyniosła 17,4% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA19) oraz 17,0% w krajach członkowskich Unii Europejskiej (EU27), czyli o odpowiednio 1,9 pkt proc. i 2,2 pkt proc. więcej niż rok wcześniej. Najniższy wskaźnik dla analizowanej grupy spośród krajów należących do Unii zaobserwowano w Niemczech (6,5%), z kolei zdecydowanie wyższy poziom bezrobocia wśród młodych notowano w krajach z południa Europy tj. w Hiszpanii (40,8%), w Grecji (34,2%) i we Włoszech (31,4%). Bezrobocie osób młodych według Eurostat w Polsce w grudniu 2020 roku kształtowało się na poziomie 13,8%.

Tabela 1. Średnia miesięczna stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia według Eurostat w grudniu 2019 i 2020 roku

Państwo/obszar	Stopa bezrobocia ogółem (%)		Zmiana (w pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie bezrobotnych do 25 roku życia (%)		Zmiana (w pkt proc.)	
	grudzień 2019 r.	grudzień 2020 r.		grudzień 2019 r.	grudzień 2020 r.		
EA 19	7,4	8,2	0,8	15,5	17,4	1,9	
EU 27	6,6	7,4	0,8	14,8	17,0	2,2	
EU 27	Austria	4,3	5,8	1,5	8,8	11,0	2,2
	Belgia	5,2	5,7	0,5	15,1	16,4	1,3
	Bułgaria	4,2	5,4	1,2	9,3	14,0	4,7
	Chorwacja	6,4	7,7	1,3	16,2	21,0	4,8
	Cypr	6,3	7,3	1,0	15,2	20,1	4,9
	Czechy	2,0	3,0	1,0	5,1	10,6	5,5
	Dania	4,9	6,0	1,1	10,1	11,7	1,6
	Estonia	4,6	6,7	2,1	11,0	18,3	7,3
	Finlandia	6,7	8,2	1,5	18,3	22,5	4,2
	Francja	8,2	7,8	-0,4	20,2	18,1	-2,1
	Grecja	16,4	15,8	-0,6	33,0	34,2	1,2
	Hiszpania	13,7	16,1	2,4	30,3	40,8	10,5
	Irlandia	4,9	5,8	0,9	11,8	15,8	4,0
	Litwa	6,6	9,2	2,6	15,4	17,7	2,3
	Luksemburg	5,6	6,7	1,1	18,9	23,1	4,2
	Łotwa	6,6	8,2	1,6	12,3	13,9	1,6
	Malta	3,6	4,4	0,8	9,5	11,5	2,0
	Niderlandy	3,2	3,9	0,7	6,7	9,5	2,8
	Niemcy	3,3	4,6	1,3	5,6	6,5	0,9
	Polska	2,9	3,2	0,3	7,8	13,8	6,0
Portugalia	6,8	6,9	0,1	18,6	23,5	4,9	
Rumunia	3,9	5,2	1,3	17,4	16,0	-1,4	
Słowacja	5,6	6,9	1,3	15,9	20,4	4,5	
Słowenia	4,0	5,2	1,2	8,7	14,9	6,2	
Szwecja	6,7	8,8	2,1	20,1	24,1	4,0	
Węgry	2,9	4,1	1,2	9,5	10,9	1,4	
Włochy	9,9	9,8	-0,1	28,3	31,4	3,1	
Wielka Brytania	3,7	x	x	11,2	x	x	
Islandia	4,5	7,2	2,7	10,9	13,0	2,1	
Japonia	2,2	3,0	0,8	3,3	5,3	2,0	
Norwegia	3,9	x	x	10,1	x	x	
Turcja	13,1	12,5	-0,6	24,0	26,0	2,0	
USA	3,6	6,7	3,1	8,4	12,5	4,1	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, dostęp dnia 11.05.2021 r.

Z porównania danych z końca 2019 i 2020 roku wynika, że w większości krajów Unii Europejskiej w ciągu 12 miesięcy notowano wzrost bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, największy w Hiszpanii, o 10,5 pkt proc. Według Eurostat w Polsce stopa bezrobocia w grupie najmłodszych bezrobotnych była o 6 pkt proc. wyższa w porównaniu do grudnia 2019 roku. Spadek bezrobocia w analizowanej grupie w ciągu 2020 roku notowano we Francji i w Rumunii.

W kontekście aktywności osób młodych należy wspomnieć o grupie NEET¹, która obejmuje w krajach UE m. in. osoby w wieku 15 – 29 lat, pozostające jednocześnie poza zatrudnieniem, nie uczące się i nie korzystające ze szkoleń. W 2020 roku udział NEET w grupie 15 – 29 lat w krajach członkowskich UE wyniósł 13,7% i był zróżnicowany terytorialnie. Największy odsetek nieaktywnych wśród młodych osób notowano głównie na południu Europy tj. we Włoszech (23,3%), w Grecji (18,7%), Bułgarii (18,1%), w Hiszpanii (17,3%), w Rumunii (16,6%). Zdecydowanie mniejszy udział NEET odnotowano w Niderlandach – 5,7%, a w Polsce bierność w kwestii pracy, edukacji i szkoleń dotyczyła 12,9% młodych osób, o 0,9 pkt proc. więcej niż w 2019 roku².

2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL GUS), w IV kwartale 2020 roku współczynnik aktywności zawodowej³ ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 54,3% wobec 53,3% w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowany wskaźnik różnił się w poszczególnych grupach wiekowych, a dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniósł 24,3% tj. 8,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem i był to największy spadek spośród wszystkich grup wiekowych. Największą aktywnością zawodową na koniec 2020 roku wykazywały się osoby w wieku 35 – 44 lata tj. 86,6%, o 4,0 pkt proc. więcej w skali roku.

Tabela 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2019 i 2020 roku

wiek	IV kwartał 2019 r.	IV kwartał 2020 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	32,4	24,3	-8,1
25 - 34 lata	81,0	80,9	-0,1
35 - 44 lata	82,6	86,6	4,0
45 - 54 lata	84,6	85,1	0,5
55 - 64 lata	49,4	55,7	6,3
65 lat i więcej	4,2	5,3	1,1
ogółem	53,3	54,3	1,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w Polsce w IV kwartale 2020 roku kształtował się na poziomie 56,5% (w ubiegłym roku – 56,0%), z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 30,7% (34,9% przed rokiem). Aktywność zawodowa osób do 25 roku życia jest zróżnicowana terytorialnie, a największą wykazywały osoby zamieszkujące województwo wielkopolskie – 34,1%. Najmniej aktywne na rynku pracy były młode osoby z województwa zachodniopomorskiego – 24,3%. W stosunku do wyników za IV kwartał 2019 roku aktywność zawodowa najmłodszych

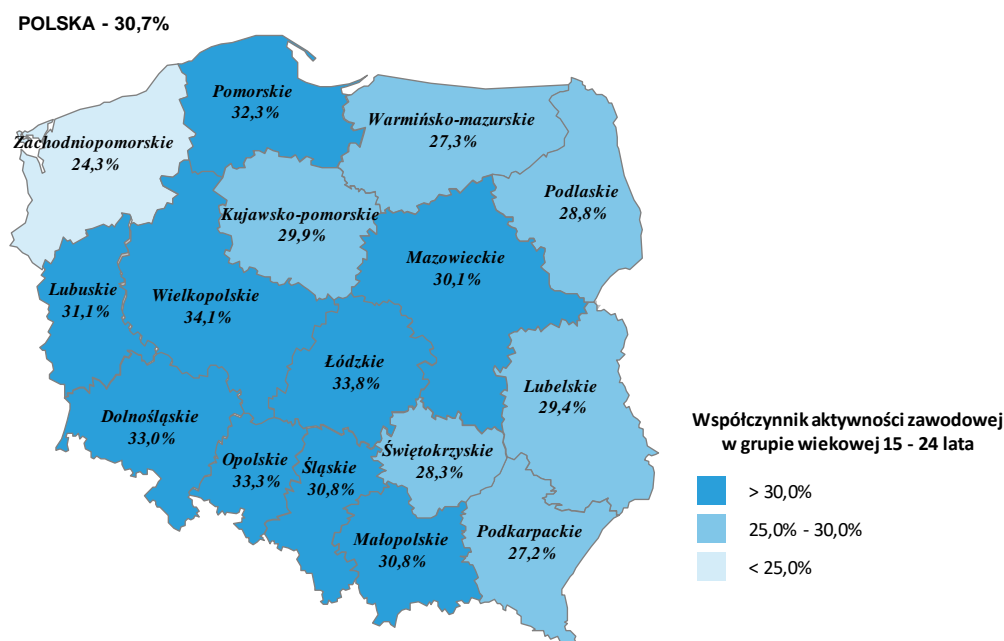
¹ NEET (ang.) – not in employment, education or training.

² <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> dostęp dnia 12.05.2021 r.

³ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

wzrosła jedynie w województwie lubuskim – o 1,8 pkt proc. i w województwie łódzkim – o 0,5 pkt proc. Spadek aktywności notowano w pozostałych regionach, z których największy w województwie wielkopolskim, o 10,2 pkt proc.

Mapa 1. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2020 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wykorzystywanym w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia⁴, który w IV kwartale 2020 roku w województwie zachodniopomorskim wyniósł 52,3% wobec 51,7% przed rokiem. W grupie osób w wieku 15 – 24 lata notowano wyraźny spadek wskaźnika zatrudnienia w stosunku do IV kwartału 2019 roku, o 11,7 pkt proc. z 31,8% na 20,1%.

Tabela 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2019 i 2020 roku

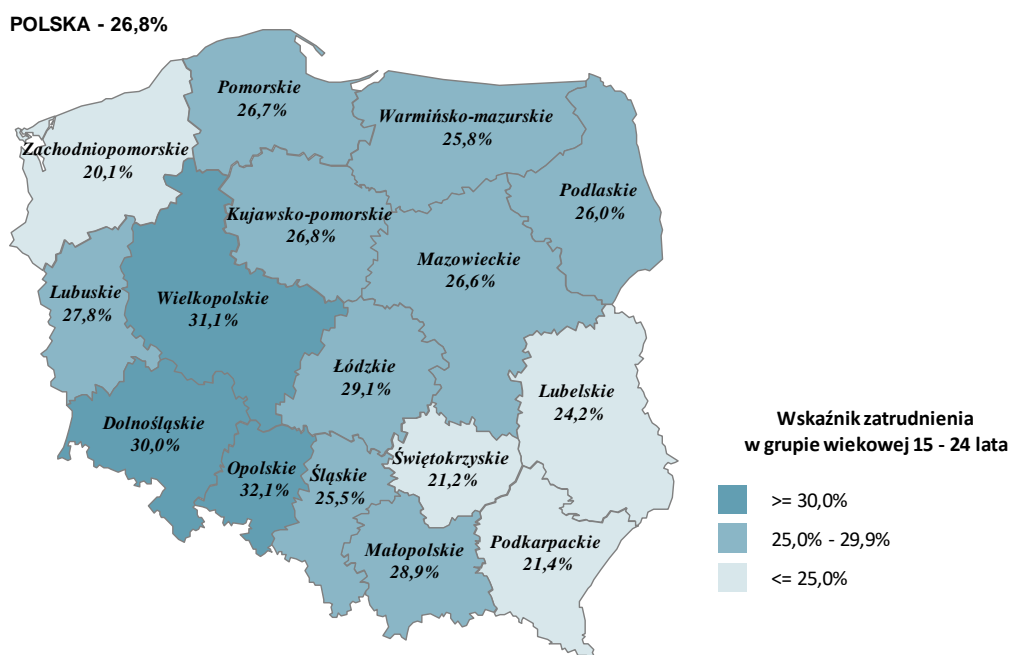
wiek	IV kwartał 2019 r.	IV kwartał 2020 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	31,8	20,1	-11,7
25 - 54 lata	79,9	81,9	2,0
55 - 64 lata	48,5	54,8	6,3
20 - 64 lata	70,0	71,8	1,8
ogółem	51,7	52,3	0,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców Polski w IV kwartale 2020 roku wyniósł 54,7% wobec 54,4% rok wcześniej, a wśród osób w wieku 15 – 24 lata zmniejszył się o 5,3 pkt proc. do 26,8%. W grupie województw najwyższy wskaźnik notowano w województwie opolskim – 32,1%. Zdecydowanie niższy poziom zatrudnienia odnotowano wśród młodych osób zamieszkujących województwo zachodniopomorskie – 20,1%.

⁴ Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2020 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Z wyników BAEL GUS zrealizowanego w IV kwartale 2020 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia⁵ notowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 17,1% i była ona aż o 15,0 pkt proc. wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Największy spadek bezrobocia w ciągu 2020 roku zaobserwowano wśród bezrobotnych w wieku 25 – 34 lata, o 1,1 pkt proc.

Tabela 4. Stopa bezrobocia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2019 i 2020 roku

wiek	IV kwartał 2019 r.	IV kwartał 2020 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	2,1	17,1	15,0
25 - 34 lata	4,2	3,1	-1,1
35 - 44 lata	3,4	3,3	-0,1
45 - 54 lata	2,4	2,3	-0,1
55 lat i więcej	1,6	2,1	0,5
ogółem	3,0	3,6	0,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS.

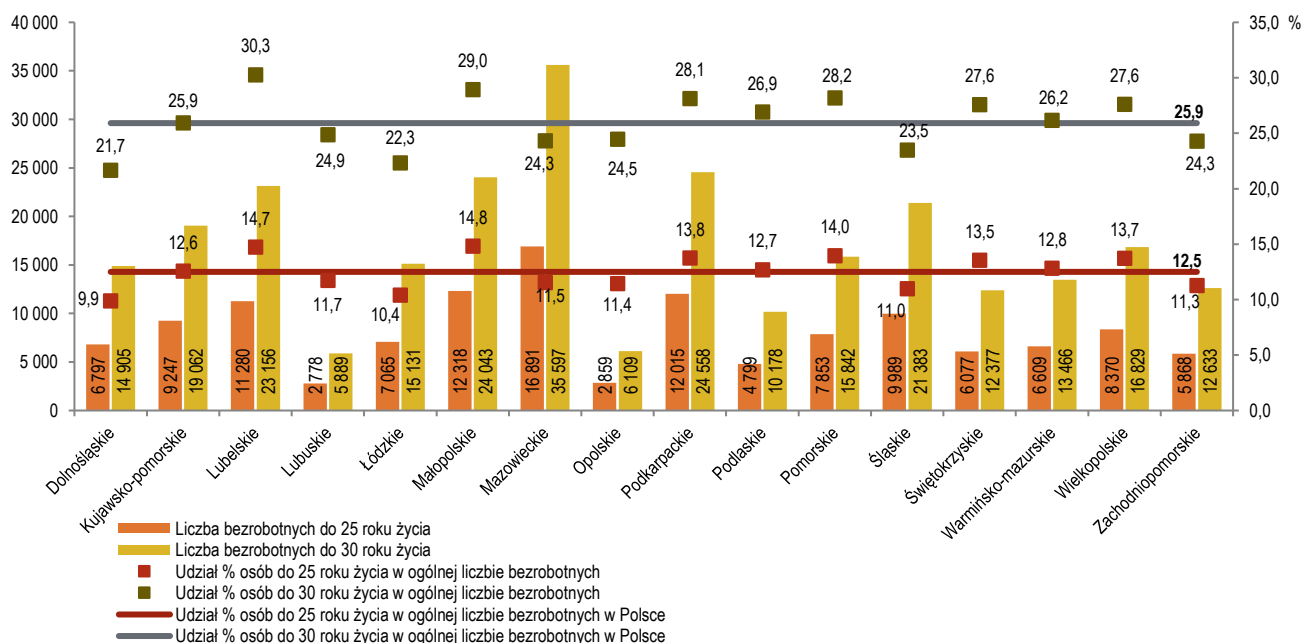
Struktura ludności według statusu na rynku pracy obejmuje osoby pracujące, bezrobotne i biernie zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą grupę osób aktywnych zawodowo. Do biernych zawodowo kwalifikuje się osoby niepracujące i nieposzukujące pracy. Według wyników BAEL w IV kwartale 2020 roku grupa biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej w województwie zachodniopomorskim liczyła 608 tys. osób (w tym 241 tys. w wieku produkcyjnym), stanowiąc 45,7% ogółu badanej ludności w regionie. Liczba biernych zawodowo zmniejszyła się w stosunku do wyników sprzed roku o 14 tys. osób. Pracujący stanowili 52,3% populacji, a pozostałe 2,0% to grupa osób bezrobotnych.

⁵ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce

Na koniec grudnia 2020 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się łącznie 130,8 tys. osób do 25 roku życia wobec 106,1 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowana grupa stanowiła 12,5% wszystkich bezrobotnych tj. 0,2 pkt proc. więcej niż rok wcześniej. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 16,9 tys. osób (11,5% bezrobotnych w regionie), a najmniej w województwie lubuskim – 2,8 tys. osób (11,7% bezrobotnych w regionie). Odsetek osób z badanej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest zróżnicowany terytorialnie. W siedmiu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2020 roku kształtował się na poziomie 11,3% (10,9% przed rokiem). Udział najmłodszych bezrobotnych wahał się od 9,9% w województwie dolnośląskim do 14,8% w województwie małopolskim. W porównaniu z danymi z końca 2019 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy zwiększyła się we wszystkich województwach, od 6,6% w województwie świętokrzyskim do 47,8% w województwie małopolskim.

Wykres 1. Liczba oraz udział procentowy osób bezrobotnych do 30 i 25 roku życia według województw i w Polsce – stan na koniec 2020 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych MRPIPS.

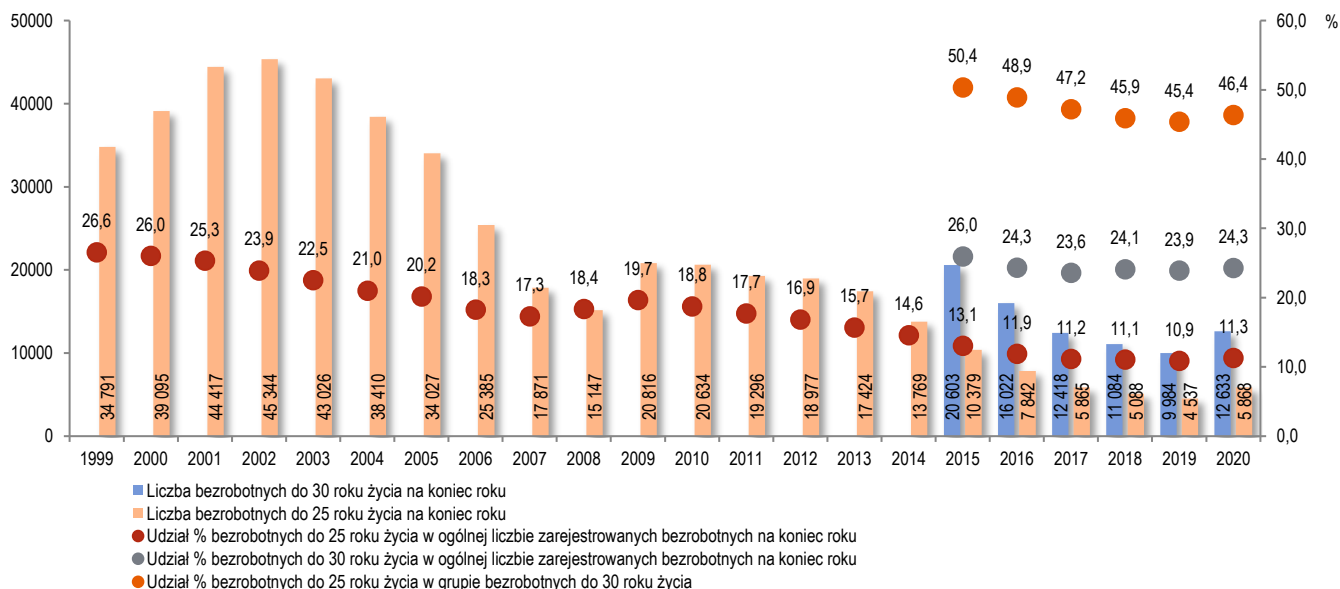
Grupa bezrobotnych do 30 roku życia na koniec 2020 roku liczyła blisko 271,2 tys. osób, w tym 48,2% stanowiły osoby do 25 roku życia. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 25,9% w ogólnej liczbie bezrobotnych w Polsce. Najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach urzędów pracy w województwie mazowieckim – 35,6 tys. osób (24,3% bezrobotnych w regionie). Zdecydowanie mniej osób z analizowanej grupy notowano w województwie lubuskim – 5,9 tys. osób (24,9% bezrobotnych w regionie). Udział bezrobotnych z grupy do 30 roku życia wśród ogółu zarejestrowanych wynosił od 21,7% w województwie dolnośląskim do 30,3% w województwie lubelskim.

4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 1999 roku kategoria osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim liczyła blisko 34,8 tys. osób, a jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 26,6%. Na koniec 2020 roku

według rejestrów powiatowych urzędów pracy grupa ta liczyła 5,9 tys. osób i w porównaniu z 2019 rokiem po kilkuletnim systematycznym spadku zanotowano wzrost liczbowy w grupie najmłodszych bezrobotnych o 1,3 tys. osób. W ciągu roku zaobserwowano także wzrost udziału analizowanej grupy w ogóle bezrobotnych o 0,4 pkt proc., z 10,9% na 11,3%.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych do 25 i 30 roku życia oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 1999 - 2020

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i MRPiPS-01.

W końcu 2020 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się łącznie 12,6 tys. osób do 30 roku życia, stanowiących ¼ ogółu zarejestrowanych. W stosunku do danych z końca 2019 roku notowano wzrost w tej grupie bezrobotnych o 2,6 tys. osób. Ponad 46% grupy stanowiły osoby do 25 roku życia.

Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2020 roku zarejestrowanych było w powiecie szczecineckim – 586 osób wobec 494 osób przed rokiem. W Szczecinie w rejestrach pozostawało 479 osób wobec 244 rok wcześniej. Najmniej bezrobotnych z analizowanej grupy notowano w Świnoujściu tj. 44 osoby. W porównaniu z końcem 2019 roku wzrost liczby najmłodszych bezrobotnych notowano we wszystkich powiatach, największy w Szczecinie, o 235 osób. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych w powiatach na koniec 2020 roku wahał się od 6,2% w Świnoujściu do 14,0% w powiecie łobeskim.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia i 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec roku

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2019		2020		2019		2020	
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych
Białogardzki	602	23,9	722	26,0	274	10,9	349	12,6
Choszczeński	589	27,2	688	27,6	294	13,6	339	13,6
Drawski	639	27,3	743	27,4	295	12,6	361	13,3
Goleniowski	466	27,0	614	27,6	219	12,7	307	13,8
Gryficki	394	27,2	479	28,3	184	12,7	232	13,7
Gryfiński	478	25,4	576	25,4	212	11,3	267	11,8
Kamieński	491	22,6	556	22,7	225	10,4	254	10,4
Kołobrzeski	76	21,9	342	24,7	41	11,8	173	12,5

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2019		2020		2019		2020	
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych
Miasto Koszalin	356	16,2	566	18,0	111	5,0	215	6,8
Koszaliński	547	23,4	759	25,8	255	10,9	368	12,5
Łobeski	520	25,6	520	27,6	255	12,5	264	14,0
Myśliborski	328	23,5	403	24,6	141	10,1	196	12,0
Policki	258	20,5	363	21,9	121	9,6	165	9,9
Pyrzycki	321	25,8	338	24,2	141	11,3	146	10,5
Stawieński	615	26,0	675	26,3	298	12,6	327	12,8
Stargardzki	784	27,7	811	26,2	383	13,5	386	12,5
Szczecinecki	997	27,1	1 173	27,7	494	13,4	586	13,8
Świdwiński	445	26,0	517	25,7	178	10,4	227	11,3
Miasto Świnoujście	65	13,1	125	17,5	29	5,9	44	6,2
Walecki	315	23,3	356	23,3	143	10,6	183	12,0
Miasto Szczecin	698	16,3	1 307	18,2	244	5,7	479	6,7
Zachodniopomorskie	9 984	23,9	12 633	24,3	4 537	10,9	5 868	11,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w powiatowych urzędach pracy wynosiła od 125 osób w Świnoujściu do 1 307 osób w Szczecinie. Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia wahał się od 17,5% w Świnoujściu do 28,3% w powiecie gryfickim. Najniższym udziałem osób młodych w rejestrach cechowały się miasta na prawach powiatu tj. Koszalin, Świnoujście i Szczecin (mniej niż 20,0%).

5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2020 roku do rejestrów powiatowych urzędów pracy włączono 12,4 tys. osób do 25 roku życia, a wyłączono z ewidencji 10,1 tys. osób. Przewagę rejestracji nad wyłączeniami z ewidencji notowano w miesiącach jesienno – zimowych, w szczególności w styczniu i we wrześniu, jak również wiosną w związku z wystąpieniem COVID-19. Większą liczbę wyłączeń z ewidencji nad rejestracjami odnotowano tylko w lipcu i sierpniu 2020 roku. Większa liczba rejestracji wynika ponadto z sezonowości na rynku pracy, a w przypadku zauważalnego napływu do bezrobocia osób młodych we wrześniu zaryzykować można stwierdzenie, iż są to absolwenci szkół, którzy po okresie wakacyjnym i pracach sezonowych zarejestrowali się w urzędach pracy. Analogiczna sytuacja zauważalna jest w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia.

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji młodych bezrobotnych w 2020 roku było podjęcie pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 12,4 tys. osób do 30 roku życia, w tym 6,3 tys. osób do 25 roku życia. Podjęcia pracy w tych grupach stanowiły odpowiednio 65,4% i 62,8% wszystkich wyłączeń z ewidencji. Zdecydowana większość bezrobotnych podjęła pracę niesubsydiowaną – ponad 80%, w tym co dziesiąty sezonową. Z subsydiowanych form zatrudnienia skorzystało 1,9 tys. osób do 30 roku życia i 886 osób do 25 roku życia. Z zaangażowanych środków finansowych najczęściej młodych bezrobotnych zdecydowało się na prace interwencyjne, podjęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, roboty publiczne. Kolejnym znaczącym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 2,5 tys. osób do 30 roku życia (12,9% wyrejestrowań) i 1,4 tys. osób do 25 roku życia (14,4% wyrejestrowań).

W 2020 roku program stażu rozpoczęło 1,2 tys. osób do 30 roku życia (6,5% wyłączeń), w tym 838 osób do 25 roku życia (8,3% wyłączeń). Popularną formę aktywizacji stanowią także szkolenia, na które w 2020 roku skierowano 470 osób, w tym 221 osób do 25 roku życia.

Tabela 6. Bilans bezrobotnych do 30 i 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
		2019		2020		2019		2020	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Osoby zarejestrowane		27 250	14 328	22 881	11 998	15 063	7 618	12 445	6 281
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		27 243	14 463	19 033	10 043	14 537	7 350	10 056	5 051
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	13 529	7 409	12 447	6 634	6 843	3 575	6 320	3 158
	niesubsydiowanej	10 925	6 091	10 564	5 666	5 590	2 975	5 434	2 748
	w tym								
	podjęcie działalności gospodarczej	345	145	370	127	131	47	133	39
	pracy sezonowej	1 067	578	947	469	563	291	499	238
	subsydiowanej	2 604	1 318	1 883	968	1 253	600	886	410
	prac interwencyjnych	627	352	452	274	324	178	249	145
	robót publicznych	268	191	249	173	137	92	117	81
	podjęcia działalności gospodarczej	591	268	488	237	200	83	166	69
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	7	3	5	2	3	1	1	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	438	165	370	117	228	74	201	50
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	377	192	271	145	182	93	124	58
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	16	14	10	5	7	6	6	2
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0
	inne	287	136	43	17	175	74	23	5
	rozpoczęcia szkolenia	864	231	470	174	439	77	221	66
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	131	31	51	11	54	8	25	2
	rozpoczęcia stażu	2 016	1 492	1 244	926	1 279	926	838	608
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	0	0	0	0	0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	10	2	2	1	6	1	0	0
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	134	115	93	68	43	31	23	15
	w tym w ramach PAI	2	0	0	0	2	0	0	0
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy	774	367	216	104	442	188	123	55
	odmowy ustalenia profilu pomocy	0	0	0	0	0	0	0	0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	6 365	2 769	2 460	1 065	3 620	1 507	1 445	617	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 092	1 281	895	491	1 082	643	417	226	
podjęcia nauki	81	39	78	44	69	34	70	38	
nabycia praw rentowych	34	22	30	14	18	11	15	9	
innych	1 344	736	1 098	522	696	357	584	259	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Sprawozdawczość statystyczna bezrobocia rejestrowanego wyróżnia osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki⁶. Osoby te stanowiły na koniec 2020 roku 2,4% wszystkich bezrobotnych w regionie, o 0,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem.

W 2020 roku włączono do ewidencji powiatowych urzędów pracy 3,8 tys. osób z analizowanej grupy w stosunku do 4,5 tys. w 2019 roku. Pracę w tym czasie podjęło blisko 1,6 tys. osób, które zakończyły naukę w ostatnich 12 miesiącach wobec 2,1 tys. w 2019 roku.

Na koniec 2020 roku największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych cechowały się powiaty: gryficki, stargardzki, kołobrzeski, pyrzycki (> 3,0%), z kolei najmniejszy odsetek zaobserwowano w Świnoujściu – 1,0%. W większości powiatów liczba bezrobotnych z analizowanej grupy zwiększyła się w ciągu 2020 roku.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec roku

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2019		2020		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Białogardzki	57	2,3	56	2,0	-1	-0,2
Choszczeński	77	3,6	63	2,5	-14	-1,0
Drawski	56	2,4	76	2,8	20	0,4
Goleniowski	46	2,7	59	2,6	13	0,0
Gryficki	54	3,7	58	3,4	4	-0,3
Gryfiński	42	2,2	65	2,9	23	0,6
Kamieński	57	2,6	60	2,4	3	-0,2
Kołobrzeski	12	3,5	46	3,3	34	-0,1
Miasto Koszalin	34	1,5	42	1,3	8	-0,2
Koszaliński	50	2,1	76	2,6	26	0,4
Łobeski	35	1,7	38	2,0	3	0,3
Myśliborski	29	2,1	41	2,5	12	0,4
Policki	31	2,5	40	2,4	9	-0,1
Pyrzycki	31	2,5	43	3,1	12	0,6
Sławiński	59	2,5	58	2,3	-1	-0,2
Stargardzki	107	3,8	106	3,4	-1	-0,4
Szczecinecki	114	3,1	115	2,7	1	-0,4
Świdwiński	49	2,9	49	2,4	0	-0,4
Miasto Świnoujście	7	1,4	7	1,0	0	-0,4
Walecki	42	3,1	37	2,4	-5	-0,7
Miasto Szczecin	73	1,7	89	1,2	16	-0,5
Zachodniopomorskie	1 062	2,5	1 224	2,4	162	-0,1

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

Z danych z końca 2019 roku wynika, że w grupie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 83,0% stanowiły osoby w wieku 18 – 24 lata, a 13,2% osoby od 25 do 34 lat. Najliczniejszą grupę pod względem wykształcenia reprezentowały osoby, które zakończyły edukację w szkołach policealnych i średnich zawodowych – 30,1%, a następnie osoby

⁶ Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym – po 22,9%. Najwięcej osób z badanej kategorii nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy – 49,8% (52,4% rok wcześniej). Co czwarty zarejestrowany dokumentował maksymalnie roczne doświadczenie zawodowe, a co piąty pracował od roku do 5 lat. Stażu pracy nie posiadała połowa bezrobotnych do 12 miesięcy od zakończenia nauki. Najwięcej bezrobotnych z analizowanej grupy pozostawało w rejestrach urzędów pracy na koniec 2019 roku od jednego do 3 miesięcy – 41,7%. Od ponad 6 miesięcy w ewidencji pozostawał blisko co dziesiąty bezrobotny z analizowanej grupy.

W 2020 roku dla osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki zarejestrowano łącznie 38 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 93 mniej niż w 2019 roku. Z tej niewielkiej liczby ofert zatrudnienia 4 były subsydiowane środkami powiatowych urzędów pracy, 3 pochodziły z sektora publicznego, a 32 dotyczyły pracy sezonowej.

7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

W strukturze młodych bezrobotnych według płci na koniec 2020 roku większość stanowiły kobiety tj. 59,7% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia i 64,3% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. W porównaniu z mężczyznami zdecydowanie częściej klasyfikowane były one jako osoby długotrwale bezrobotne – 81,8% wśród długotrwale bezrobotnych do 30 roku życia i 78,5% w grupie długotrwale bezrobotnych do 25 roku życia.

Ze struktury młodych bezrobotnych według miejsca zamieszkania wynika, że w grupie bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2020 roku większość zamieszkiwała miasta – 50,3%. W przypadku bezrobotnych do 30 roku życia także większość stanowiły osoby zamieszkujące obszary miejskie – 52,9%.

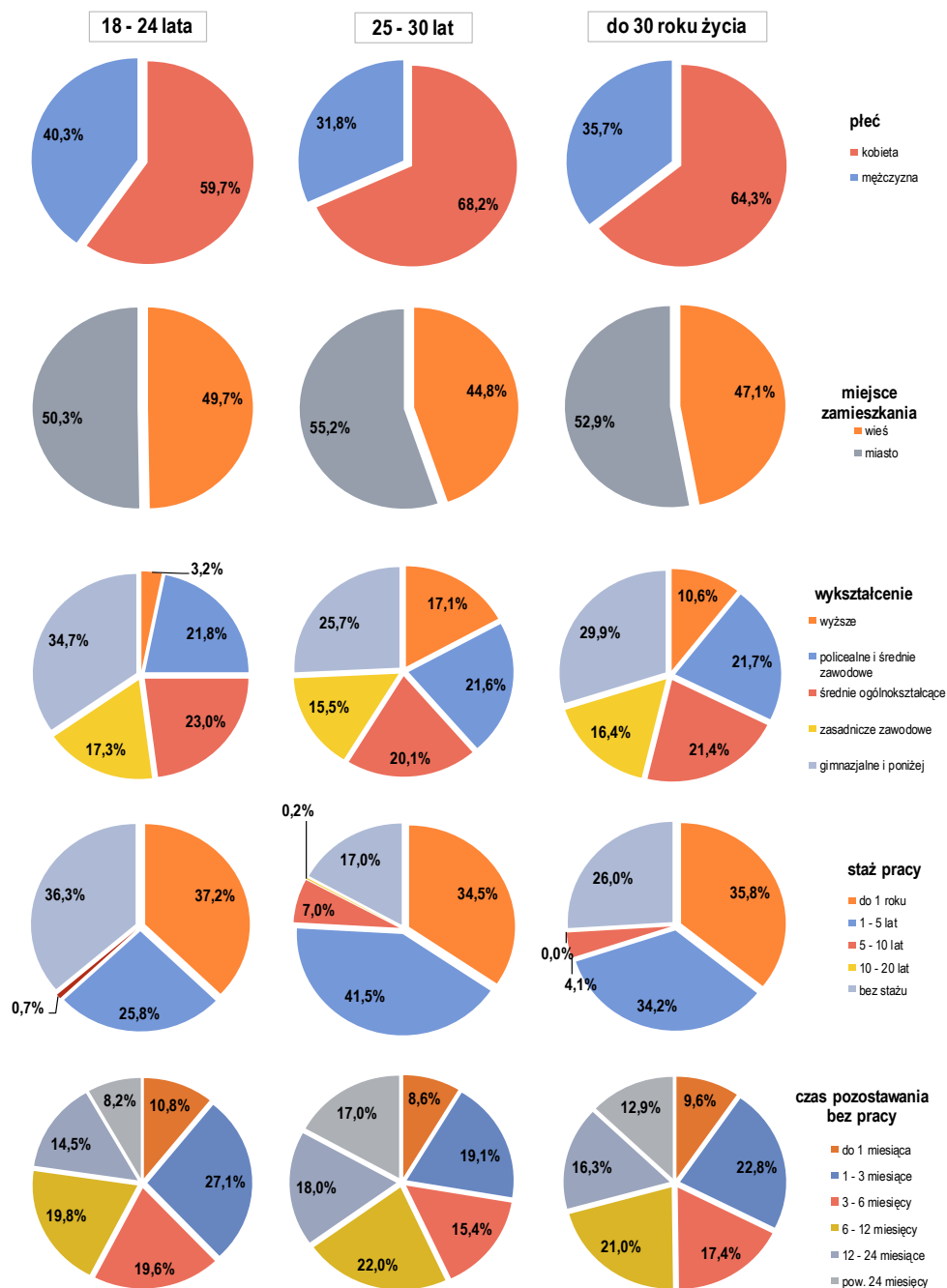
Tabela 8. Bezrobotni w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Wyszczególnienie		2020		
		18 - 24 lata	25 - 30 lat	do 30 roku życia
płeć	kobieta	3 505	4 617	8 122
	mężczyzna	2 363	2 148	4 511
miejsce zamieszkania	wieś	2 918	3 028	5 946
	miasto	2 950	3 737	6 687
wykształcenie	wyższe	186	1 154	1 340
	policealne i średnie zawodowe	1 281	1 460	2 741
	średnie ogólnokształcące	1 347	1 361	2 708
	zasadnicze zawodowe	1 018	1 049	2 067
	gimnazjalne i poniżej	2 036	1 741	3 777
staż pracy ogółem	do 1 roku	2 183	2 334	4 517
	1 - 5 lat	1 514	2 807	4 321
	5 - 10 lat	43	471	514
	10 - 20 lat	x	12	2
	bez stażu	2 128	1 151	3 279
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	634	583	1 217
	1 - 3 miesiące	1 592	1 289	2 881
	3 - 6 miesięcy	1 150	1 043	2 193
	6 - 12 miesięcy	1 161	1 486	2 647
	12 - 24 miesiące	848	1 217	2 065
	pow. 24 miesięcy	483	1 147	1 630
Ogółem		5 868	6 765	12 633

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 1 i załącznika nr 5 do sprawozdania MRPiPS-01.

Z danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia wynika, że na koniec 2020 roku największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe tj. 34,7% analizowanej grupy. Dalej plasowały się osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące i policealne i średnie zawodowe. Najmniejszą grupę wśród bezrobotnych do 25 roku życia stanowiły osoby z wykształceniem wyższym tj. 3,2%.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 1 i załącznika 5 do sprawozdania MRPiPS-01.

Bezrobotni do 25 roku życia z racji młodego wieku, posiadanego wykształcenia czy bierności zawodowej nie posiadają znaczącego doświadczenia i potwierdzają to statystyki bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2020 roku 36,3%

z nich nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy wobec 35,6% w końcu 2019 roku. 37,2% osób dokumentowało staż do jednego roku, a doświadczenie zawodowe 1/4 osób wynosiło od roku do 5 lat.

Z analizy danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy badanych grup bezrobotnych wynika, że na koniec 2020 roku najwięcej z nich pozostawało w ewidencji urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy tj. 27,1%. Z pomocy urzędów pracy w regionie od ponad dwóch lat korzystało 8,2% bezrobotnych do 25 roku życia i 12,9% bezrobotnych do 30 roku życia.

W grupie bezrobotnych z przedziału wiekowego 25 – 30 lat zauważalny jest wyraźny udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 17,1%, a wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadał co czwarty zarejestrowany. Dane dotyczące stażu pracy tej grupy bezrobotnych pokazują, że w przeciwieństwie do najmłodszych bezrobotnych posiadają oni doświadczenie na rynku pracy. Ponad 40% zarejestrowanych dokumentowało staż pracy od roku do 5 lat, a 7,0% od 5 do 10 lat. Stażu pracy nie posiadało 17,0% zarejestrowanych wobec 36,3% w grupie 18 – 24 lata. Co piąty bezrobotny w wieku 25 – 30 lat pozostawał w rejestrach urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy. W porównaniu z bezrobotnymi do 25 roku życia w grupie tej odsetek osób będących w ewidencji od ponad dwóch lat był na koniec 2020 roku wyraźnie wyższy i wyniósł 17,0%.

8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych

Na koniec 2020 roku zawodu nie posiadał co trzeci bezrobotny do 30 roku życia. Struktura zawodowa osób z tej grupy informuje, że najwięcej z nich posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* – 3 171 osób (25,1%). Co dziesiąty zarejestrowany posiadał zawód zawierający się w następujących grupach wielkich: *technicy i inny średni personel, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Osoby bez zawodu z analizowanej grupy stanowiły 55,4% wszystkich bezrobotnych *bez zawodu* w regionie. Analiza bezrobocia w ramach poszczególnych grup wielkich zawodów wskazuje, że najwyższy udział osób do 30 roku życia notowano w grupie wielkiej zawodów *pracownicy biurowi* – 29,7%, a następnie w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* – 27,0% oraz *technicy i inny średni personel* – 21,6% bezrobotnych w regionie.

W przypadku bezrobotnych do 25 roku życia zawodu nie posiadało 2 751 osób tj. 46,9% najmłodszych bezrobotnych (35,0% wszystkich bezrobotnych *bez zawodu* w regionie). Spośród dokumentujących zawód najwięcej osób zawierało się w grupie wielkiej *pracownicy usług i sprzedawcy* – 21,4% analizowanej grupy, a następnie w grupie *technicy i inny średni personel* – 9,5% oraz w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 8,7%. Największy udział bezrobotnych do 25 roku życia notowano w grupie zawodów *pracownicy biurowi* – 12,0%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 10,7%, *technicy i inny średni personel* – 10,0%.

Tabela 9. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej
0	SIŁY ZBROJNE	141	0,3	10	0,1	7,1	5	0,1	3,5
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	418	0,8	66	0,5	15,8	10	0,2	2,4
2	SPECJALIŚCI	4 198	8,1	832	6,6	19,8	121	2,1	2,9

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5 600	10,8	1 209	9,6	21,6	559	9,5	10,0
4	PRACOWNICY BIUROWI	2 173	4,2	646	5,1	29,7	260	4,4	12,0
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11 734	22,6	3 171	25,1	27,0	1 254	21,4	10,7
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 414	2,7	119	0,9	8,4	40	0,7	2,8
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10 181	19,6	1 076	8,5	10,6	512	8,7	5,0
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 789	5,4	381	3,0	13,7	127	2,2	4,6
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 509	10,6	769	6,1	14,0	229	3,9	4,2
000000	Bez zawodu	7 861	15,1	4 354	34,5	55,4	2 751	46,9	35,0
Ogółem		52 018	100,0	12 633	100,0	24,3	5 868	100,0	11,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

Szczegółowa analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych do 30 roku życia według zawodów i specjalności pokazuje, że na koniec 2020 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy* – 1 368 osób (10,8%), w tym 505 osób do 25 roku życia. Zauważalna jest wyraźna różnica w liczbie bezrobotnych w tym i w kolejnych zawodach z dużą liczbą zarejestrowanych. Na kolejnych miejscach plasowały się osoby w zawodach: *kucharz* – 578 osób, *fryzjer* – 352 osoby. Najliczniejszą grupę specjalistów reprezentowały osoby w zawodzie *ekonomisty* – 37 osób. Bezrobotni do 30 roku życia z zestawienia w tabeli nr 10 stanowili ponad połowę wszystkich bezrobotnych w zawodach: *technik hotelarstwa*, *fryzjer*.

Tabela 10. Struktura zawodowa bezrobotnych według zawodów i specjalności (powyżej 100 osób w grupie wiekowej do 30 roku życia) w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	5 164	9,9	1 368	10,8	26,5	505	8,6	9,8
512001	Kucharz S	1 706	3,3	578	4,6	33,9	254	4,3	14,9
514101	Fryzjer S	683	1,3	352	2,8	51,5	199	3,4	29,1
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	440	0,8	186	1,5	42,3	115	2,0	26,1
432103	Magazynier	445	0,9	152	1,2	34,2	71	1,2	16,0
422402	Technik hotelarstwa S	244	0,5	147	1,2	60,2	86	1,5	35,2
513101	Kelner S	521	1,0	142	1,1	27,3	52	0,9	10,0
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	167	0,3	123	1,0	73,7	100	1,7	59,9
515303	Robotnik gospodarczy	1 520	2,9	112	0,9	7,4	31	0,5	2,0
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	316	0,6	106	0,8	33,5	22	0,4	7,0
351203	Technik informatyk S	223	0,4	102	0,8	45,7	53	0,9	23,8
000000	Bez zawodu	7 861	15,1	4 354	34,5	55,4	2 751	46,9	35,0
Pozostałe zawody		32 728	62,9	4 911	38,9	15,0	1 629	27,8	5,0
Ogółem		52 018	100,0	12 633	100,0	24,3	5 868	100,0	11,3

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki

W 2020 roku zarejestrowano 3,8 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 5,6% ogółu rejestracji w województwie zachodniopomorskim. Największy napływ do bezrobocia w analizowanej grupie notowano w przypadku osób *bez zawodu* – blisko 1,4 tys. osób tj. 36,4% zarejestrowanych. Kolejne liczne grupy rejestrujących się stanowiły osoby, które w ostatnich 12 miesiącach uzyskały zawody znajdujące się w następujących wielkich grupach zawodów: *specjaliści* – 17,7%, *technicy i inny średni personel* – 16,2%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 14,5%. Największy udział napływu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle napływu w danej grupie wielkiej zawodów notowano w grupie *specjaliści* tj. 10,0%, a w grupie *bez zawodu* udział ten wyniósł 14,3% ogółu.

Tabela 11. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim w 2020 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Rejestracje				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	255	0,4	2	0,05	0,8
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	598	0,9	11	0,3	1,8
2	SPECJALIŚCI	6 816	9,9	680	17,7	10,0
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	8 110	11,8	619	16,2	7,6
4	PRACOWNICY BIUROWI	3 330	4,8	156	4,1	4,7
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	14 668	21,4	554	14,5	3,8
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 555	2,3	9	0,2	0,6
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	13 327	19,4	312	8,1	2,3
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	3 662	5,3	40	1,0	1,1
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	6 631	9,7	54	1,4	0,8
000000	Bez zawodu	9 733	14,2	1 394	36,4	14,3
	Ogółem	68 685	100,0	3 831	100,0	5,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

Na koniec 2020 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 1,2 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 2,4% wszystkich bezrobotnych. Podobnie jak w przypadku wyżej opisanego napływu osób z analizowanej grupy, także w strukturze zarejestrowanych największy udział miały osoby *bez zawodu* – 532 osoby tj. 43,5% będących w ewidencji na koniec 2019 roku. Wśród pozostałych 56,5% największe grupy tworzyły osoby w zawodach z grupy wielkiej *technicy i inny średni personel* – 15,3%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 14,9%, *specjaliści* – 12,3%.

Tabela 12. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	141	0,3	0	0,0	0,0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	418	0,8	2	0,2	0,5
2	SPECJALIŚCI	4 198	8,1	151	12,3	3,6
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5 600	10,8	187	15,3	3,3
4	PRACOWNICY BIUROWI	2 173	4,2	41	3,3	1,9

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11 734	22,6	182	14,9	1,6
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 414	2,7	4	0,3	0,3
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	10 181	19,6	99	8,1	1,0
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 789	5,4	12	1,0	0,4
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 509	10,6	14	1,1	0,3
000000	Bez zawodu	7 861	15,1	532	43,5	6,8
	Ogółem	52 018	100,0	1 224	100,0	2,4

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

W zbiorowości bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2020 roku najwięcej osób dokumentowało zawód *sprzedawcy* – 55 osób tj. 4,5% badanej grupy. Największy udział bezrobotnych do 12 miesięcy od zakończenia nauki spośród wyszczególnionych w tabeli nr 13 notowano wśród zawodów: *technik logistyk, technik żywienia i usług gastronomicznych*.

Tabela 13. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności (powyżej 10 osób) zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	5 164	9,9	55	4,5	1,1
512001	Kucharz S	1 706	3,3	44	3,6	2,6
514101	Fryzjer S	683	1,3	32	2,6	4,7
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	440	0,8	30	2,5	6,8
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	167	0,3	30	2,5	18,0
351203	Technik informatyk S	223	0,4	22	1,8	9,9
331403	Technik ekonomista S	760	1,5	19	1,6	2,5
422402	Technik hotelarstwa S	244	0,5	17	1,4	7,0
333107	Technik logistyk S	52	0,1	14	1,1	26,9
000000	Bez zawodu	7 861	15,1	532	43,5	6,8
	Pozostałe zawody	34 718	66,7	429	35,0	1,2
	Ogółem	52 018	100,0	1 224	100,0	2,4

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

Podsumowanie

Prezentacja sytuacji młodych bezrobotnych na rynku pracy pokazuje, że w porównaniu z 2019 rokiem zarówno w Europie, jak i w Polsce zaszły niekorzystne zmiany najprawdopodobniej w związku z wystąpieniem COVID-19. Według Eurostat notowano wzrost bezrobocia wśród osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej i w strefie euro. Zgodnie z danymi bezrobocia rejestrowanego w Polsce liczba bezrobotnych do 25 roku życia zwiększyła się w porównaniu z 2019 rokiem o blisko 24,7 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych nieznacznie wzrósł z 12,3% na 12,5%.

W województwie zachodniopomorskim na koniec 2020 roku grupa bezrobotnych do 25 roku życia liczyła 5 868 osób i wzrosła w stosunku do 2019 roku o 1,3 tys. osób. Dodatkowych informacji o sytuacji osób do 25 roku życia na rynku pracy dostarczają wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności GUS. Wynika z nich, że w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2020 roku współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 24,3% i zmniejszył się o 8,1 pkt proc. w stosunku do wyników za IV kwartał 2019 r. W skali roku notowano także spadek wskaźnika zatrudnienia z 31,8% na 20,1%. Niepokojącą informacją płynącą z badania GUS jest wyraźny wzrost stopy bezrobocia wśród najmłodszych o 15 pkt proc. do 17,1%.

Z bilansu badanej grupy bezrobotnych wynika, że w dalszym ciągu główny powód wyłączeń z ewidencji stanowiło podjęcie pracy, a kolejny niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. Zatrudnienie dotyczyło 65,4% bezrobotnych do 30 roku życia i 62,8% do 25 roku życia. Odsetek niepotwierdzających gotowości do podjęcia pracy był wyższy w grupie do 25 roku życia – 14,4% wobec 12,9% wśród wyrejestrowanych do 30 roku życia. Mniej osób niż rok wcześniej skorzystało z zatrudnienia subsydiowanego oraz uczestniczyło w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu, których realizacja z powodu ogłoszenia zagrożenia epidemiologicznego została mocno ograniczona lub całkowicie wstrzymana.

Z danych dotyczących struktury młodych bezrobotnych według płci wynika, że większość z nich stanowiły kobiety – blisko 60% wśród bezrobotnych do 25 roku życia i prawie 65% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. W przypadku miejsca zamieszkania przeważali młodzi zamieszkujący tereny miejskie. Statystyki dotyczące wykształcenia badanej grupy informują, że najwięcej z nich posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 34,7% w grupie do 25 roku życia i 29,9% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Wyraźna różnica widoczna jest w przypadku wykształcenia wyższego. Dyplom uczelni wyższej posiadało 3,2% bezrobotnych do 25 roku życia i 10,6% do 30 roku życia. Analizowane dane potwierdziły brak doświadczenia zawodowego nierzadko oczekiwanego przez pracodawców. Stażu pracy nie posiadało 36,3% bezrobotnych do 25 roku życia i 26,0% do 30 roku życia. Według danych z końca 2020 roku największa grupa młodych bezrobotnych pozostawała w ewidencji urzędów pracy w ujęciu wojewódzkim od jednego do 3 miesięcy. Analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych według zawodów i specjalności pokazała, że na koniec 2020 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy*, a kolejne lokaty zajmowały osoby w zawodach *kucharza* i *fryzjera*.

Wyższą liczbę zarejestrowanych niż na koniec 2019 roku notowano także w grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Struktura zawodowa absolwentów informuje, że duża część z nich nie uzyskała zawodu (absolwenci liceów, szkół gimnazjalnych i podstawowych oraz osoby które nie uzyskały dokumentu potwierdzającego zdany egzamin zawodowy). W ogólnym „napływie” absolwentów w 2020 roku osoby bez zawodu stanowiły 36,4%. Zarówno w przypadku rejestracji, jak i stanu na koniec 2020 roku największe grupy zawodowe tworzyli absolwenci z grupy wielkiej zawodów *specjaliści*, a następnie *technicy i inny średni personel* oraz *pracownicy usług i sprzedawcy*. Szczegółowa analiza zawodowa bezrobotnych absolwentów informuje, że są to głównie osoby w zawodach: *sprzedawca*, *kucharz*, *fryzjer*, *mechanik pojazdów samochodowych*, *technik żywienia i usług gastronomicznych*.

Młodym osobom trudniej zaistnieć na rynku pracy i ma na to wpływ między innymi brak doświadczenia oraz kwalifikacji. Brak pierwszego wyniku z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiegokolwiek aktywności zawodowej

choćby w czasie studiów. Ponadto największą grupę wśród młodych bezrobotnych stanowią osoby z niskim wykształceniem. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2020 roku pokazują, że sytuacja w kwestii aktywności zawodowej młodych osób w regionie jest gorsza niż w 2019 roku także w związku z wystąpieniem COVID-19.

Kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum oraz te które nie zdały egzaminu zawodowego. W zdobyciu kwalifikacji i umiejętności poszukiwania pracy pomagają usługi i instrumenty rynku pracy, stanowiące katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej. Są to między innymi programy staży, szkoleń, subsydiowane formy zatrudnienia, a także usługi w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Według znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowe urzędy pracy po rejestracji bezrobotnego mają obowiązek ustalić mu profil pomocy. Zakres wsparcia zależy od tego do którego z trzech profili zostanie on zakwalifikowany. Ustawa informuje ponadto o dodatkowych instrumentach skierowanych do bezrobotnych do 30 roku życia znajdujących się w kategorii osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te mają możliwość uzyskania bonów szkoleniowych, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych lub bonów na zasiedlenie. Wzrasta również zainteresowanie pracodawców możliwością refundacji składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej do 30 roku życia. Powyższe zmiany dają dodatkowe możliwości sprzyjające aktywizacji zawodowej i zwiększają szanse na zatrudnienie większej grupy młodych bezrobotnych.